समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

দশম শ্ৰেণীৰ বাবে

ৰাজনীতি আৰু অৰ্থনীতি বিজ্ঞান

অৰ্থনীতি বিজ্ঞান

পাঠ - ১

মুদ্ৰা আৰু বেংক ব্যৱস্থা

অংশ – ৬

ৰিণা ফুকন

অনুশীলনী

অতি চমু উত্তৰৰ প্ৰশ্ন —

১। বিনিময় প্ৰথা কি?

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

অনুশীলনী

অতি চমু উত্তৰৰ প্ৰশ্ন —

১। বিনিময় প্ৰথা কি?

উত্তৰঃ বিনিময় প্ৰথা হৈছে এনে এক ব্যৱস্থা যত মুদ্ৰাৰ ব্যৱহাৰ নকৰাকৈ সামগ্ৰীৰ বিপৰীতে সামগ্ৰী প্ৰত্যক্ষ বিনিময় কৰা হয়।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

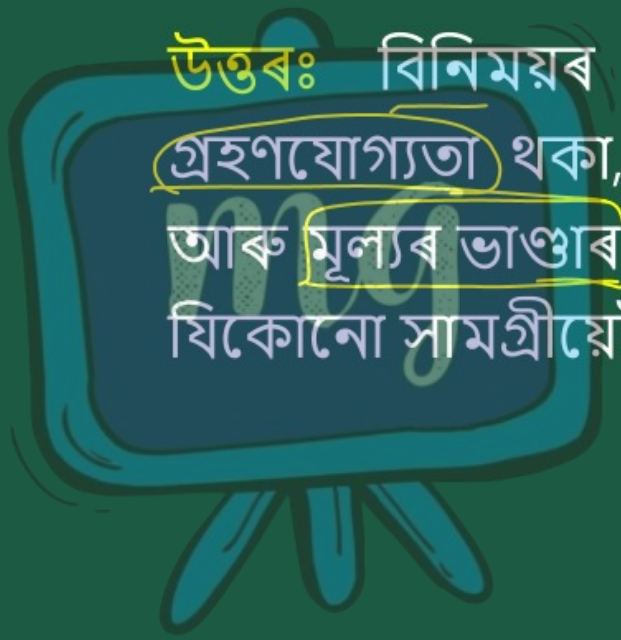
২। মুদ্রা কি?

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

২। মুদ্রা কি?

উত্তৰঃ বিনিময়ৰ মাধ্যম হিচাপে সাধাৰণ গ্ৰহণযোগ্যতা থকা, সামগ্ৰীৰ মূল্যৰ মাপকাঠী আৰু মূল্যৰ ভাণ্ডাৰ হিচাপে কাৰ্য সম্পাদন কৰা যিকোনো সামগ্ৰীয়েই হৈছে মুদ্রা।

৩। মুদ্রাৰ এটা মুখ্য কার্য উল্লেখ কৰা।

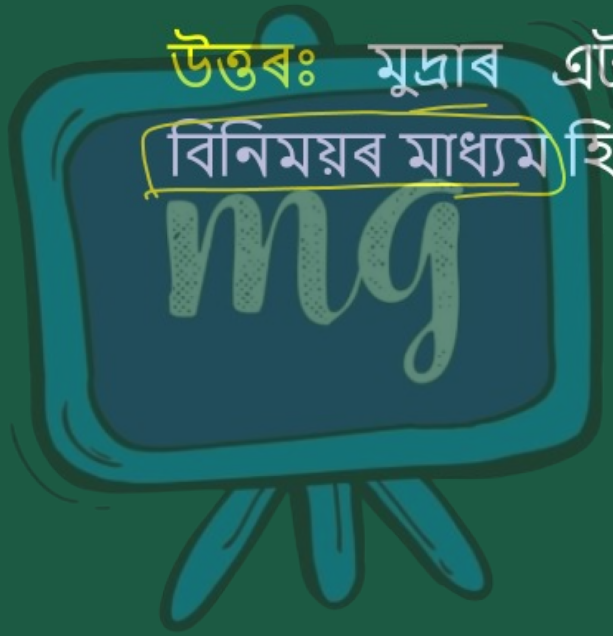

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

৩। মুদ্রাৰ এটা মুখ্য কার্য উল্লেখ কৰা।

উত্তৰঃ মুদ্রাৰ এটা মুখ্য কার্য হ'ল মুদ্রাই বিনিময়ৰ মাধ্যম হিচাপে সেৱা আগবঢ়ায়।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

৪। অবিহিত মুদ্রাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

৪। অবিহিত মুদ্রাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

উত্তৰঃ অবিহিত মুদ্রাৰ এটা উদাহৰণ হ'ল চেক মুদ্রা।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

৫। প্রতিনিধিত্বমূলক কাগজী মুদ্রা কি?

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

৫। প্ৰতিনিধিত্বমূলক কাগজী মুদ্ৰা কি?

উত্তৰঃ কাগজী মুদ্ৰাই যেতিয়া প্ৰতীকী মুদ্ৰাক সূচায় যাক সমমূল্যৰ সোণ বা ৰূপলৈ সম্পূৰ্ণ ৰূপে পৰিৱৰ্তিত কৰিব পাৰি তাক প্ৰতিনিধিত্বমূলক কাগজী মুদ্ৰা বোলে।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

৬। বেংক কি?

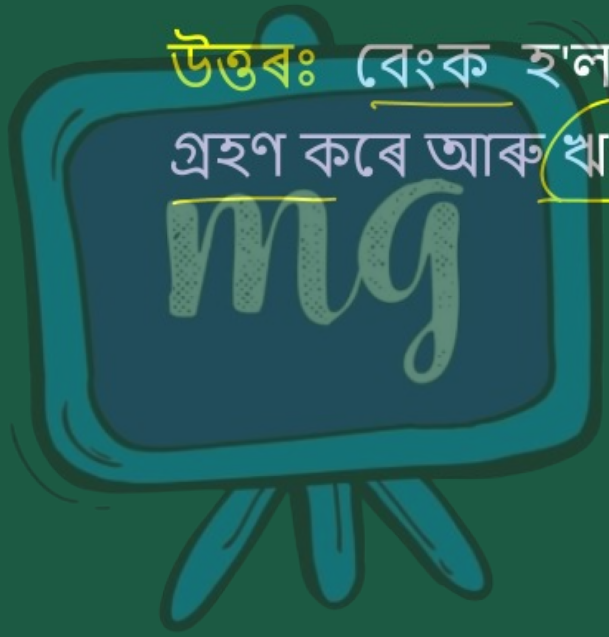

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

৬। বেংক কি?

উত্তৰঃ বেংক হ'ল বিত্তীয় অনুষ্ঠান যি সঞ্চয় গ্ৰহণ কৰে আৰু ঋণ প্ৰদান কৰে।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

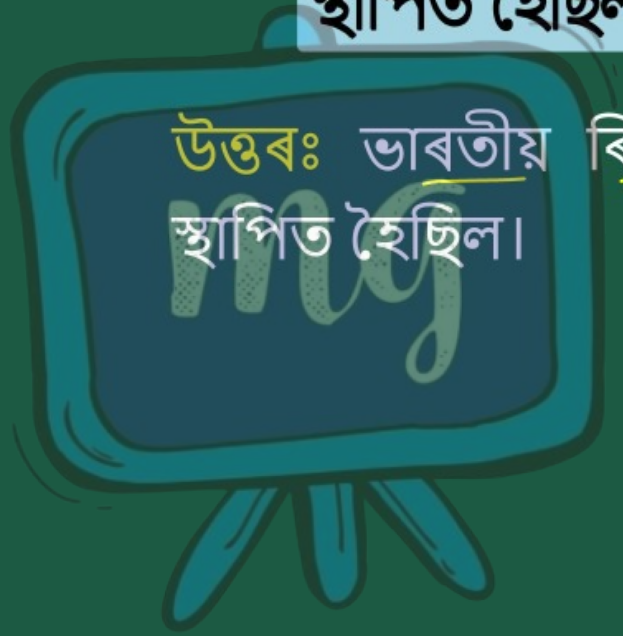
৭। ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংক কোন চনত স্থাপিত হৈছিল?

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

৭। ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংক কোন চনত স্থাপিত হৈছিল?

উত্তৰঃ ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংক ১৯৩৫ চনত স্থাপিত হৈছিল।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

৮। চলিত আমানত কি?

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

৮। চলিত আমানত কি?

উত্তৰঃ চলিত আমানত হৈছে এনে একধৰণৰ আমানত ব্যৱস্থা য'ত সঞ্চয়কাৰীয়ে বা আমানতকাৰিয়ে যিকোনো সময়তে নিজৰ জমা ধন উলিয়াই আনিব পাৰে।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

চমু উত্তৰৰ প্ৰশ্ন —

১। সংগতিবিহীন অভাৱে বিনিময় প্ৰথাত কিদৰে সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰে?

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

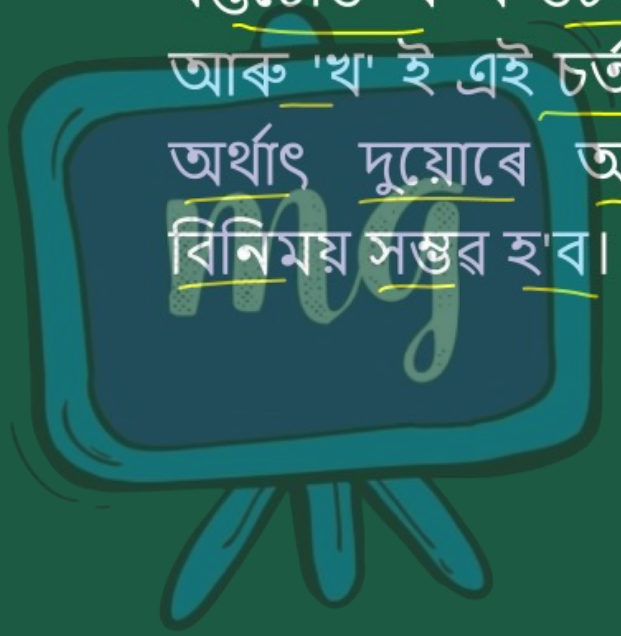
চমু উত্তৰৰ প্ৰশ্ন —

১। সংগতিবিহীন অভাৱে বিনিময় প্ৰথাত কিদৰে সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰে?

উত্তৰঃ বিনিময় প্ৰথা অভাৱৰ দ্বৈত সংগতিৰ ওপৰত নির্ভৰ কৰে। অভাৱৰ সংগতি নাথাকিলে বিনিময় প্ৰথা ভাঙি পৰে। উদাহৰণস্বৰূপে, ধৰা হ'ল 'ক' আৰু 'খ' য়ে পৰস্পৰৰ মাজত বিনিময় কৰিব বিচাৰে, তেন্তে 'খ' ই বিচৰা বস্তুটো 'ক' ৰ ওচৰত থাকিবই

লাগিব আৰু একে সময়তে 'ক' ই বিচৰা বস্তুটোও 'খ' ৰ ওচৰত থাকিব লাগিব। যদি 'ক' আৰু 'খ' ই এই চর্ত পূৰণ কৰিব পাৰিব লাগিব অর্থাৎ দুয়োৰে অভাৱৰ সংগতি থাকিলেহে বিনিময় সম্ভৱ হ'ব।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

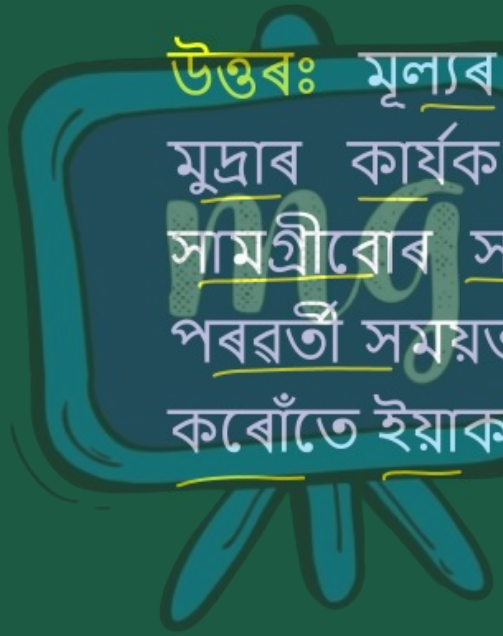
২। মূল্যৰ ভাগুৰ বুলিলে কি বুজা?

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

২। মূল্যৰ ভাণ্ডাৰ বুলিলে কি বুজা?

উত্তৰঃ মূল্যৰ ভাণ্ডাৰ বুলিলে মুদ্রাক অর্থাৎ মুদ্রাৰ কার্যক বুজায় যিয়ে মুদ্রাৰ মাধ্যমত সামগ্রীবোৰ সঞ্চয় কৰি ৰাখিব পাৰে লগতে পৰৱর্তী সময়ত প্রয়োজন অনুসৰি সামগ্রী ক্রয় কৰোঁতে ইয়াক ব্যৱহাৰোপযোগী কৰি তোলে।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

৩। মুদ্রাৰ কোনটো বৈশিষ্ট্য সবাতোকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু কিয়?

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

৩। মুদ্রাৰ কোনটো বৈশিষ্ট্য সবাতোকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু কিয়?

উত্তৰঃ মুদ্রাৰ সাধাৰণ গ্ৰহণযোগ্যতা হৈছে মুদ্রাৰ সবাতোকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য। কিয়নো বিনিময়ৰ মাধ্যম হিচাপে সেৱা আগবঢ়োৱা যিকোনো সামগ্ৰীৰে সাধাৰণ গ্ৰহণযোগ্যতা থাকিব লাগিব। এই বৈশিষ্ট্যৰ অবিহনে মুদ্রা বিনিমুয়ৰ মাধ্যম হ'ব নোৱাৰে।

৪। মুদ্রাৰ তাৰল্য গুণ কি?

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

৪। মুদ্রাৰ তাৰল্য গুণ কি?

উত্তৰঃ যিকোনো মুদ্রাক সমমূল্যৰ সা-সামগ্রীলৈ তৎক্ষণাত আৰু প্রত্যক্ষভাৱে ৰূপান্তৰ কৰিব পৰা গুণটোক মুদ্রাৰ তাৰল্য গুণ' বুলি কোৱা হয়। মুদ্রাক সকলোতকৈ তাৰল্য গুণসম্পন্ন সম্পত্তি হিচাপে গণ্য কৰা হয় কিয়নো ইয়াক সহজে অন্য সম্পদলৈ ৰূপান্তৰিত কৰিব পৰা যায়। মুদ্রাৰ উপৰি এনেধৰণৰ অন্যান্য সম্পদসমূহ হৈছে সোণ, ৰূপ, ভূমি আদি।

৫। 'মুদ্রা সা-সামগ্রীৰ মূল্যৰ উমৈহতীয়া মাপকাঠী'- ব্যাখ্যা কৰা।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

৫। 'মুদ্রা সা-সামগ্ৰীৰ মূল্যৰ উমৈহতীয়া মাপকাঠী'- ব্যাখ্যা কৰা।

উত্তৰঃ আমি জানো যে সকলোবোৰ আর্থিক সামগ্ৰীৰে মূল্য আছে। মুদ্রাৰে সকলো বস্তু ক্রয় কৰিব পাৰি। কোনো এটা বস্তু ক্রয় কৰাৰ বাবে যি পৰিমাণৰ মুদ্রা প্রদান কৰিব লাগে তাকে বস্তুটোৰ 'দাম' বুলি কোৱা হয়। যিহেতু মুদ্রা হৈছে সামগ্ৰীৰ উমৈহতীয়া মাপকাঠী সেয়েহে ইয়াৰ দ্বাৰা যিকোনো সেৱা বা সা সামগ্ৰীৰ মূল্য নির্ধাৰণ কৰাটো অতি সহজ হৈ পৰে।

গতিকে, এইটোৱে শুদ্ধকৈ ব্যক্ত কৰিছে যে " মুদ্রা হৈছে সা-সামগ্ৰী তথা সেৱাসমূহৰ মূল্যৰ উমৈহতীয়া মাপকাঠী "। "

৬। সসীম বিহিত আৰু অসীম বিহিত মুদ্রাৰ পার্থক্য কি?

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

৬। সসীম বিহিত আৰু অসীম বিহিত মুদ্রাৰ পার্থক্য কি?

উত্তৰঃ

সসীম বিহিত মুদ্রা	অসীম বিহিত মুদ্রা
বিহিত মুদ্রাৰ এটা ৰূপ যাৰ দ্বাৰা সীমিত মূল্যৰ লেনদেনহে সম্পন্ন কৰিব পাৰিব।	বিহিত মুদ্রাৰ অন্য এটা ৰূপ যাৰ দ্বাৰা যিকোনো মূল্যৰ বা অসীম মূল্যৰ লেনদেন সম্পূৰ্ণ কৰিব নোৱাৰি।
অধিক মূল্যৰ লেনদেনৰ বাবে ধাতু মুদ্রা বা কম মূল্যৰ কাগজী মুদ্রাৰ ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰি, অর্থাৎ কম মূল্যৰ কাগজী মুদ্রা বা ধাতু মুদ্রা হৈছে সসীম বিহিত মুদ্রা।	অধিক মূল্যৰ কাগজী মুদ্রা।

৭। আঞ্চলিক গ্রাম্য বেংকে কি কার্য সম্পাদন কৰে?

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

৭। আঞ্চলিক গ্রাম্য বেংকে কি কার্য সম্পাদন কৰে?

উত্তৰঃ আঞ্চলিক গ্রাম্য বেংকে সম্পাদন কৰা কার্যসমূহ হলঃ

(ক) কম সুতৰ হাৰত গাঁওবাসীসকললৈ ঋণ প্রদান কৰি তেওঁলোকক ব্যক্তিগত ঋণদাতা মহাজন সকলৰ দ্বাৰা দাবী কৰা উচ্চ পৰিমাণৰ সুতৰ হাৰৰ পৰা সকাহ দিয়া।

(খ) গ্রাম্য সঞ্চয় সংগ্রহ কৰি বিভিন্ন উৎপাদনমূলক কার্যত ব্যৱহাৰ কৰা।

৮। অনা-বেংক প্রতিষ্ঠানসমূহ বেংকতকৈ কি অর্থত বেলেগ?

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

৮। অনা-বেংক প্ৰতিষ্ঠানসমূহ বেংকতকৈ কি অৰ্থত বেলেগ?

উত্তৰঃ

অনা-বেংক প্ৰতিষ্ঠান	বেংক
চেকৰ দ্বাৰা সঞ্চয়কাৰীয়ে আমানত ধন উলিয়াই নিব নোৱাৰে।	সঞ্চয়কাৰীয়ে চেকৰ দ্বাৰা আমানত ধন উলিয়াব পাৰে।
সঞ্চয়কাৰীৰ বাবে কোনো ধৰণৰ সুঞ্চয় বীমা আঁচনি নাথাকে।	সঞ্চয়কাৰীৰ বাবে সুঞ্চয় বীমা আঁচনিৰ ব্যৱস্থা থাকে।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

দীঘল উত্তৰৰ প্ৰশ্ন —

১। বিনিময় প্ৰথাৰ চাৰিটা অসুবিধা ব্যাখ্যা কৰা।

